

POKROK

PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZÁPADU
a místní vydání

v Creta pro Baline okres, Neb., v Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapid, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tynadall, S. D., pro stát South a North Dakota.

Předplatné:
Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zašly peníze dějte se pomocí peněžních poukazek (Money Orders), expresních poukazek (Express Money Orders), bankovních poukazek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise.

Oznamujte-li své přestěbování, udejte starou i novou adresu.

Dopisy z kruhu čtenářstva obohatě uveřejňujeme. Musí být stručné, psané bez úmyslu někoho osobně poškodit a podepsány plným jménem, ať již má být v redakci otaženo, anebo s dopisem uveřejněno.

Moudrému někdy slůvko jest až příliš mnoho.

Omaha nemůže mít dva guvernéry, ale mohla by učiniti pokus se dvěma policejními soudci.

Vrehol troufalosti jest, když někdo hodlá se dollariem vykoupiti za to, že staví se nepřátelsky proti dobré myšlence.

Snad jest Harry Thaw skutečně blázen, ale osvědčil dobrý pud, dav přednost Kanadě před Mexikem pro letní pobyt.

Když předseda senátního výboru pro bankovníctví začíná mluvit, zdá se, že zapomíná, že jest také národním bankéřem.

Světová úroda pšenice jest větší, než minulého roku, a světová úroda pšenice jest základnou, na které se udržuje cena chleba.

Rockefeller neřekne, jak dopadla jeho hra s bloucnemými přáteli, ale doufáme, že dá aspoň nějaké znamení.

Zdá se, že ve vzduchu omažském jest rozseto nesmírné množství bacilů sebevražedné epidemie.

Nadutost jest hezká vlastnost, jen škoda, že jest zpravidla vlastností omezených a duševních ubožáků.

Mnozí lidé jsou hrdí na to, že si sdělali kapitál, tak velice, že zapomínají na své spolupracovníky, kteří jim účinně pomáhají.

Napoleon řekl: "Ukažte mi rodinu čtenářů a já vám ukážu příští pány světa." Chcete to na světě k něčemu přivést? Čtěte! Ale jen dobré knihy.

V zemi volnosti jest ještě mnoho lidíček a kachníni mozky, kteří myslí, že jejich otrokářské jednání dojde souhlasu a všech ostatních lidí.

Pevnost zásad jest hezká vlastnost, je-li spojena zároveň a rozumem. Družili se k ní hloupost, může zméniti se v paličáctví, které poškozí paličáka dříve než se naděje.

Nikdo není tak bohat, aby směl udělovati poetivému dělníku almužnu, a žádný boháč není tak neodvislý, aby mohl býti bez práce jiných pohodlných živ.

Po celé řadě hladových stávek, zdá se, že pobyt paní Panhurstové v Paříži, v hotelu, kde se platí 20 dollarů denně za stravu, bude mít velice dobré účinky.

Některé bankéři prý se vyjádřili, že předloha o máně jest právě to, co chtějí, jen že prý se neodvažovali o to dříve žádati, protože státníci by ji byli změnilí bezpochyby v jejich neprospěch.

Zvláštní novinku v oboru stávitelství zavedl pan ředitel Česko-Americké Tiskové kanceláře. Jest totiž přesvědčen, že stačí k tomu, aby se udržela střecha, jediný do stí slaboušný sloup, umístěný hodně na vrchu, aby ho všichni viděli.

Bývaly doby, kdy mohl pán křiknouti na své otroky: "Quos Ego!" (Já vás zkrátím!). Ale od té doby, co pan Poseidon zmizel se světa i s právem svých Nereid, — a tomu je již dávno — už se takový výkřik neslyší, a zabraje-li si nějaký starý copaf na Poseidona, prostě se mu vysmějí.

ZODPOVĚDNOST RODIČŮ.

Dr. C. A. Harper, sekretář Státní Zdravotní rady Wisconsinské učinil tvrzení před komisí pro potírání nemravnosti, že rodiče jsou to, jimž musí dávat se vina za velkou část nemravnosti nynějších dívek. Rodičové, kteří pokládají toto obvinění za příliš přísné a přehnané, měli by trochu přemýšlet o svobodě, kterou poskytují svým dečram právě v době, kdy potřebují nejpečlivějšího dozoru se strany rodičů a kdy jim má býti uděleno nejlepší rad pro život.

Jak přecasto rodiče všechno bĕnou na lehkou váhu, jak hostejní jsou k posvátným povinnostem otec a matky! Co vedlo k založení různých společností a ústavů veřejných pro dohled na zletilé, ne-li ta okolnost, že jejich rodiče nekonalí jejich povinnosti k nim, tak, jak měli? Mužové a ženy, kteří jsou postaveni před vážný úkol otců a matek, měli by si důkladně uvědomiti okolnosti, že žádný veřejný ústav, ani žádný veřejný vliv nemůže býti tak účinný, aby nahradil domov dítěti, pokud se tkne výchovy a vzdělání jeho. Takové veřejné ústavy a společnosti existují jenom proto, v nejlepším případě, aby pokusili se napravití hříchy, zavinené špatnou výchovou rodičů, kteří nedbali své povinnosti.

Ani škola, ani kostel, ani nedělní škola není s to nahraditi dítěti v jeho v rodině. Tam se jim dostává sice poučení, ale jest to jenom doplňkem výchovy rodinné. Nikdy nemůže býti dosti různorodé, že otec a matka jsou především zodpovědní za dítě a že mají oni v první řadě povinnost na dítě dohlédnouti a je vychovávat. Když krásný květ panenství vadne před matčinými zraky, jsou zachvácen nákazou hříchu, nejmarnější jest zanedbávání povinné péče se strany matky. Nikdo nesmyje a matky, že ona měla se starati o své dítě.

ZE SJEZDU ČESKO-AMERICKÝCH ŽURNALISTŮ.

Jak našim čtenářům povědomo, byl zahájen sjezd česko-amerických žurnalistů dne 25 srpna v Chicagu. Účastnili se ho žurnalisté z New Yorku, Chicaga, Clevelandu a Omahy. Nečítá velikých denníků českých česko-amerických, Svornosti a Denního Hlasatele byla zaraženi. Tyto denníky nepřinesly ani řádky o sjezdovém jednání, ač oba byly ve dnech těchto přeplněny neuchotnostmi a jalovými historkami. A přece nechtěl sjezd nijak vystupovati proti vydavatelům. Nechtěl je nijak poškozovat. Jedni z nejpozdějších, hlásí se žurnalisté jen o svoje právo. Chtějí zvýšiti úroveň česko-americké žurnalistiky, chtějí zlepšiti svoje poměry hmotné, aby také žurnalisté česko-americký mohli si volně oddechnouti, jako jiní, jako si vydobili svoje postavení dělníci. Snaha tedy oprávněná a na druhé straně i časopisům prospěšná. Doufáme, že vše se urovná klidně, neboť jisto jest, že od obou časopisů redaktoři vstoupí do organizace kde jest jejich místo.

První den sjezdu pojednal kol. dr. Vojan o poměrech česko-americké žurnalistiky, kol. E. Švehla přednesl referát o spolku žurnalistů v New Yorku a kol. Špera kno o české knize.

Druhý den četl kollega Šperakus resoluce, vypracované výborem resolucím, z nichž nejdůležitější jest tato:

Sjezd česko-amerických žurnalistů, konaný v Chicagu ve dnech 25.—28. srpna v r. 1913 za účasti valné většiny česko-amerických, porokovav o namnoze neúčastných poměrech žurnalistů česko-amerických, usnesl se:

a) by založena byla čisté stavovská organizace žurnalistická, jejímiž řádnými členy byli by ti, kdož pracují a časopisů za úřadu do žurnalistů a redaktoři.

b) Členy přispívajícími mohou býti jednotliví vydavatelé listů, jakož i příznivci žurnalistů česko-amerických, ať jednotlivci či korporace, které mají zájem na posílení česko-amerických žurnalistů.

c) by v každé větši české omadě, Chicagu, New Yorku, Omaze a Clevelandu vytvořila se samostatná místní organizace, která by pečovala o vyřizování záležitostí týkajících se místních poměrů.

d) by tyto místní organizace spojeny byly v jeden svaz žurnalistů česko-amerických, který by řídil záležitosti celku se týkající, dohlédl na řádné uzavírání smluv a podmínek místních organizací a vydavatelů časopisů, spravoval by starobní a podpůrný fond, jehož založení sjezd doporučuje a sice ve formě, o níž by rozhodla organizace na následujících principech:

Sjezd usnáší se na založení starobního fondu, ku kterému každý řádný člen jest povinen odváděti měsíční pravidelný příspěvek; vedle toho jest každý spolek žurnalistů povinen aspoň jednou v roce uspořádati koncert nebo jiný vhodný podnik ve prospěch starobního fondu. Posléze pak tvoří se starobní fond z darů přispívajících členů a jednotlivců i korporací, které jsou příznivky snahám česko-amer. žurnalistů. Správa starobního fondu jest centrální.

e) Sjezd doporučuje, by místo svazu česko-amer. žurnalistů bylo pohyblivé a určováno od sjezdu do sjezdu aneb přáním prostě většiny všeho členstva.

K bodu o Česko-Americké Tiskové Kanceláři promluvil p. Jeříšek: "Rekomu C. A. T. K. co znamená pro žurnalisty a jakou má cenu. Má býti informační kancelář pro tisk v Čechách o poměrech amerických, a pro tisk zdejší o poměrech v Čechách. Dá le má podávati zprávy anglickým časopisům a uváděti mylná fakta na pravou míru. Žurnalistům může býti vitanou pomůckou v podávání zpráv, které nemohou jinak dostat. V poslední době však rozeslala zprávy, které sem došly z českých listů. Takové zprávy nemají pro žurnalisty žádné ceny. Do Čech rovněž měla posílat zprávy, které tam nemohli jinak dostat. Co se týče informací do amerických listů, ty vůbec po odchodu dra. Vojana přestaly. Kancelář nemá té ceny, která se jí přikládá a kterou měla dle mínění jejich zakladatelů mít. Je to drabý sport. Jak se chová k nám? Slouží vydavatelům a redaktoři jsou jí něčím vedlejším. Ti nemají o tom, co se jim posle, co mluví. Věci však ještě nejsou tak daleko, jak si páni z Kanceláře myslí. Užn-li redaktoři, že se vše nehodí, nebo že je zpráva stará, tak jí i rostě neotiskne. Jak se zachovala ke sjezdu, je hanebná. Jest to poprvé, co se v Americe koná sjezd českých žurnalistů. Měla by zde míti aspoň své zástupce, ale pan ředitel zpurně prohlásil, že Svornost neotiskne o sjezdu ani řádky a aby demonstroval kartel vydavatelů, šel tak daleko, že prohlásil, že Hlasatel rovněž neotiskne ani řádky. Když se pořádá piknik, nebo kdyby ehepla v Chicagu na ulici kobyla, napíše se o tom sloupec. A pak nám sem pošlou takový paškvil, že nám rozešle zprávy o sjezdu, ale že nám za jejich uveřejnění neručí. Četli žurnalisté se zachovávali k ní tak, jak ona se zachovala k nám. My jí dokážeme, že jí nepotřebujeme a že si zprávy opatříme sami.

Tisková Kancelář se zachovala tak nešetrně, že jí neuznáváme, že jí neúčastujeme a nepotřebujeme a budeme jí všemožně potírat. Dnes je Kancelář institucí jedné osoby a ti ostatní jsou jen ministři. Vše, co zde mluvíme, uzná jak vydavatelstvo, tak i celá redakce New Yorkských listů. Navrhuje vypracování případné resoluce.

Třetí den přijato několik resolucí a zamítnuty ony, které směřují proti Česko-Amer. Tiskové Kanceláři a Svornosti a Hlasateli. Zamítnutá resoluce zní:

U příležitosti 1. sjezdu česko-amerických žurnalistů v Chicagu, udělosti to dějinné důležitosti v životě Čechů amerických zaujaly dva české denníky v Chicagu vykazující "Svornost" a "Denní Hlasatel" oproti sjezdu tak odhodlaně stanovisko, že porušily nejest základní pravidla žurnalistické

slušnosti a povinnosti, nýbrž křiklavě naznačily hrubou nevětu k potřebám svého čtenářstva zvláště v západnějších městech. Umlouváním důležitých jednání sjezdového českých žurnalistů v Americe a na druhé straně v této době uveřejňování zpráv naprosto bezvýznamných dokázaly tyto časopisy svoji bezvýznamnost a bezcennost pro žádoucí úroveň českého tisku v Americe. Předkládáme tento křiklavý fakt celé česko-americké obci čtenářské k utvoření si správného souduku.

Posléze přečteny stanovby Svazu Česko-amer. žurnalistů, a přikročeno bylo k založení místní organizace v Chicagu. V ostatních česko-amerických osadách dojde k založení organizací ihned, jakmile se delegáti vrátí. Sjezd vykonal velkou a mnohosižnou práci a budeme starati se o to, aby jeho usnesení vešla co nejdříve v život.

ČESKÁ AMERIKA PŘED TŘI LETY.

Tělovičná Jednota Sokol ve Wilber překročila třetí desítku členů. Čítala 31 členů.

Za měsíce srpen r. 1883 narodilo se v Omaze 93 dítek, mezi nimi tři páry dvojčátek; zemřelo 47 osob.

Dne 10. září 1883 bylo v Omaze tučet malých kuřat za \$1.25 až \$2.00, velkých za \$3.00, staré slepice \$3.25.

Pan Louis Berka, český právník, navštívil se ze slavnosti Templářů v Kalifornii, kde byl jediným českým účastníkem z Omahy.

Spolku Č. K. P. B. vyplaceno bylo \$2,245.00 z pojistného ohniska \$2,500.00 po ohni, který zničil jejich budovu. Ve spolku Č. K. P. B. byly sváděny boje mezi zpátečníky a moderními lidmi, kteří hodlali budovu obnoviti a rozšířiti.

Václav Čapek z Ahnapee vyjel si s jedním Američanem rybařit na jezero Michigananské. Překvapila je bouře a převrátila jim člun. Byli ve vodě více než 24 hodin, než podařilo se jim zachrániti se na pevninu. Jenom okolnost, že zadrželi se člunu, pomohla jim, že neutonuli.

Jednomu dopisovateli z Wilber se zdá, že všude, kde více Čechů bydlí, vyskytne se vždy taková spřež, jež dělá jen pořádným Čechům ostudu. Není dost na tom, když si nestydí ženské na ulici vynadáti anebo se poperou, ale všechno se musí skončit u rychtáře, kde jeden druhého nepřiputí k slovu. Vytýkají si, co která komu a kdy vzala a kdy co která upěchala a vůbec takové věci, které je hanba slyšet.

Výstavní týden v Omaze. Jak P. Z. ze dne 10. září udává, ve městě panoval nevyzpytlý ruch. Na výstaviště bylo lze dostati se buď pozvem, kterých jezdilo na sta, za 25c za osobu, nebo po káfe "zelené", jezdil po 16. a 18. ulici, což stálo 15 centů, nebo konečně po dráze U. P. neb St. Pauli; jízdní lístek stál 15c, nebo jízda sem a tam za 25c. Jízda vlakem trvala 20 minut.

Národní listy ze dne 16. srpna přinesly zprávy, že ubozí čeští lidé jsou lákáni nevědomitými agenty za moře a že vraceli se v politování hodném stavu do vlasti. Tak do okresu kutnohorského vrátilo prý se jich 12. K tomu podotýká P. Z., že ne 12, nýbrž někdy až dvacet odjízdi jich týdně do Čech, nikoli však jako žebrači, nýbrž jako lidé majetní, kteří by ještě jednou rádi viděli rodnou zemi. Žebračkem vracel se do vlasti jen ten, kdo doufal, že v Americe bude jisti koléče bez práce.

Na jedné z tehdejších českých sezen v Chicagu dávana byla historická hra "Jan Hus". Ředitel divadla, Jan Papež, (nyní již dávno zemřelý), nepočhl se krátce před tím s ochotnicí a proto upadl v nevolnost. Da divadlo však přece přišel. Žil jazykově tvrdil, že jen proto, aby mohl se vysmívati. Představení mělo neúspěšný průběh a herci bráli suezenně. Zvláště ten, co hrál pápeže, se občerstvu líbil tak, že

po spadnutí opony volalo: "Papež ven!", provázejce tato slova tleskáním, pískáním a dupáním. Výbor domnívá se, že Papež způsobil výtržnost, vešel do sálu a vyvedl jej ven. Omyl se později vysvětlil a Papež vyhazov nahrazen.

DEMOKRATISM A ROVNOPRÁVNOST ŽEN.

V Praze, 5. července.

Doba naše má nesporný ráz a ducha demokratismu. A co znamená slovo demokratismus, víme: Prý se všemi rozdíly rodu, stavu, se všemi přehradami. Nová doba pak přidala ještě jedno: prý se všemi výhradami pohlaví! Vím, že tohle je po čertech ehoulostivá věc. Znáám demokraty — a jaké! — kteří jsou pro každou rovnost, ale rovnoprávnost žen? Hned tu je takový demokrat a vysype celý pytel námitek. Začne obyčejně a přírodou, hodejt by ne, co ta všechno má na svědomí! Sama příroda prý učinila mezi mužem a ženou jakousi demarkační čáru, určila ženu pro užší kruh působnosti. Rozumí se, že když se na tabletu námitku vezme jen trochu zvětšovací sklo, že je po ní. Ale odpůrci se nedají nikdy jen tak zloha odbyt. Křičí: "Dobrá, když mají mít ženy všechna práva, ať mají také stejné povinnosti!"

"Vždyť my se jim nebráníme," volají ženy! "Dobrá, tak přijďte také sloužit na vojnu!"

I tímhle myslí nepřítelé rovnosti, že to vyhraji. To je poslední, ale také rozhodující rána. Rozhodující? Kdežpak! Není hned tak někdo si tak blízkého jako vojančina a ženská. Žádný stav na světě se netěší, jak známo, takové sympatii žen, jako vojáci. Šlihají po nich služky, slečinky a dámy vůbec po důstojnících. Ale i aktivně ženy ukázaly svou vojačskou ardnost. Cožpak neexistovala Juditha, která zabila Holoferna, vojevůdce Nabukad-nézarova, když tento obléhal Babilon? Kdož pak by neznal známý obraz představení tuto hrdinou ženu, třmájeji v jedné ruce meč a v druhé uřatou hlavu hrozného vojevůdce? Kdo zničil obra Samsona, než žena Dalila? A kdo nebyl dojat, eta, kterak při dobývání Karthaginy, ženy zřivě bojovaly proti obléhajícímu římanům, jak vlasy si stříhaly a dělaly z nich tetivy k lukům! Také české dějiny mají svou divou válku, své hrdinky Vlastu a Šárku. Francouzci vyzývají jako svou patronku slavnou Johanu d'Arc, známou populárně pod jménem panny orléanské, která postavívá se v čelo vojska, zachránila rodné město. A což Černoorky a Šrbky, bojující po boku svých mužů za svobodu proti Turkům? Při dobytí Sarajeva okupací armádou rakouskou našla se v ulicích sarajevských řada žen, které padly s puškou v ruce!

"To pořad nejsou žádní vojáci," namítou odpůrci žen. Dobrá, i těmi lze posloužiti. Zda na př. volá paní Dioulafovyová, jedna z nejhorlivějších průkopnic ženského hnutí ve Francii: "Proč bychom my ženy nemohly býti vojáky? Panna Orléanská nebyla jedinou ženou, která se honositi může vojenskou slávou. I mnoho jiných žen bralo podílu ve válkách jako vojáci. Tak Karel VII. děkoval své nastoupení na trůn jen ženě, neboť žena to byla, která ho zachránila před dykou útočnicu. Vlak za to brala až do své smrti 2000 franků ročních důchodů. Za panování Ludvíka XIV. byl pohnán před vojenský soud v Bordeaux jakýsi vojn, protože sběhl od svého pluku. Přes to, že před tím v šestí bitvám udatně bojoval, byl přece jen zběhem a jaku zběh byl odsouzen k smrti. Když ho vedli k popravě, zvolal voják:

"Styďte se, chtli zastřeliti ženu!"

Václav se potupně smál: "Královský granatýr žena?" Voják však se nedal přivesti z rovníváhy a pravil: "A přece jsem žena. Tajně opustila jsem domov, abych byla vojákem!"

A skutečně byla to žena a rozumí se, že v galantním stáletí v galantní Francii dostala milost. Za obléžení Lyonu bojovaly ženy stejně statečně jako mužové.

Dělový náboj utřhl jedné z těch hrdípek nohu.

"Nabijte ji do děla a polete ji našim nepřítelům," odvětila klidně.

A jiný příklad: Napoleon I. obdržel jednou žádost, ve které mimo jiné důvody četl: "Kromě těchto svých zásluh mám také tu přednost, že jsem manželem Cecilie Stamphylyové, ženy to, která měla čest dva roky sloužiti ve Vaší armádě jako — kannýr!"

A kdybychom šli do občanského života, vidíme každé chvíle, že není to muž, který je vždycky "silným" a žena, která je vždycky "slabým" pohlavím. Mám přítel soudce, kterého obhána navštívím při léčení v úřadě. Ne-dávno zastihl jsem tam slabší ženštinu a tři chlapy jako hory. Všichni tři byli obhávaní a poškrábáni, i jinak zřícení.

"Kdo pak je to tak zřídil?" ptám se v údivu. "Přítel soudce se usmál a ukazuje na titěrnou obhálanou, odvětil: "Toto "slabý" pohlaví!" Panečku, to by byli vojáci!

Hlas hladu.

Ládstvo by bylo na tom mnohem lépe nežli jest nyní, kdyby dbalo pouze hlasu hladu, totiž kdyby bylo pouze tenkrát, když hlad se ozve a kdyby volilo přiměřený pokrm v přiměřeném množství. V nynějších poměrech zdá se to však nemožným, proto stává se nutným míti stále po ruce prostředek, kterým by se po kažené zažívací ústrojí dalo zase rychle do pořádku. Takovým prostředkem jest staré, vždy působivé Trinerovo Léčivé Hořké Vínó, jež nemá sobě rovna v chorobách žaludku, střev a jater. Ono vyčistí tělo a udrží je čistým, ono je povzbudí a sesílí, ono v žádném případě neškodí. Kdo jest pronásledován zácpou, bolestmi hlavy a kříže, revmatismem, nervozitostí a vnitřními bolestmi, dosvědčí nám, že není léku nad Trinerovo Léčivé Hořké Vínó. V lékárnách. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Trinerův Láment jest velice silným, proto jest ho jen málo potřeba na zabránění bolesti. Adv.

Dr. F. W. NOVÁK,
český zubní lékař;
340-32 State Bank Bldg., 17. a Harney ulice, Omaha, Nebraska.
TELEFON: RED 339. V úřadovně od 9 hodin ráno do 6 hodin odpoledne. (51-47)

DR. J. C. SOUKUP,
ZUBNÍ LÉKÁŘ
Telefon: Douglas 130
201 Paxton Block (roh 16. a Farsam. OMAHA, NEBR.

Dr. J. J. Warta
Léčí nemoce očí, uší, nosu a hrdla. Upravuje brejle.
V SO. OMAZE 2405 N Str.
Od 9 do 11:30 hod. dopol. a v pondělí a ve čtvrtek večer.
Z OMAZE W. O. W. Bldg.
Od 12 do 5 hod. odpoledne.
TELEFON:
V South Omaze — S. 1352.
V Omaze — Doug. 5852.

Dr. V. Anýž
po návratu svém z evropských klinik a nemocnic, usadil se o pět v
DRAINARD, NEB.
Ženským nemocem zvláště věnuje pozornost i všem zastaralým chorobám. 16-6m
Možno lézati se i písemně.
Léky z vlastní laboratoře pošlou se na požádání.

Zkoušení očí
a přispělovaní brýlí vykonává se nejvíce přesně, což může dovésti k mnohým onemocněním, jejich příčinám jsou dříve vlastní 11 letou zkušeností a upokojením.
OMAS. J. VLAOH,
český optik
872 Brandeis Bldg.
Hodiny od 9 ráno do 6 več. Večer a v neděli dle upokojení
Příte sobě o "Česko-Americký Venkov" na ukásku.